

Stortinget

Utenriks- og forsvarskomiteen

15. oktober 2022

Notat fra Norges idrettsforbund til høringen vedr. statsbudsjettet 2023

Idretten er i sin natur en brobygger; brobygger mellom mennesker, mellom organisasjoner og mellom nasjoner. Som Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, samt også som nasjonal komité for Special Olympics og Deaflympics, bruker Idrettsforbundet sine internasjonale overbygninger til å påvirke internasjonal idrett og dens verdigrunnlag.

Gjennom dialog og samarbeid spiller idretten også en rolle i det utenrikspolitiske arbeidet. Internasjonalt er «Sport for Development and Peace» et kjent begrep. Norges idrettsforbund har drevet med utviklingssamarbeid siden 80-tallet og er en aktiv partner for idrettsorganisasjoner og sivilsamfunnsorganisasjoner i flere samarbeidsland i sør og en betydelig aktør innenfor idrett og utviklingssamarbeid i verden.

Bistandsbudsjettet

Bistanden trengs mer enn noensinne. Millioner trues av sult og antallet mennesker i ekstrem fattigdom vokser. Da er det direkte uheldig at nivået på norsk bistand faller så langt fra målet om 1% av BNI. Den effekten økonomien og inflasjonen har på folk rundt omkring i verden, reflekteres i at det er dyrere å drive nødhjelp og bistand nå enn det var for et år siden.

Verden står i en rekke kriser som påvirker oss alle. FNs generalsekretær har omtalt situasjonen som en “perfekt storm” for utviklingsland, der invasjonen av Ukraina har ført til globale kriser på tre områder: mat, energi og finansiering. Dette rammer de mest marginaliserte menneskene og økonomiene hardest. FNs Generalsekretær har ved flere anledninger uttrykt stor bekymring for at flere land kutter i bistandsbudsjettene i denne situasjonen.

I tillegg er over 1,6 milliarder i bistandsbudsjettet satt av til flyktningiltak i Norge. Selv om det er riktig at dette kan defineres som ODA-midler, bør dette dekkes inn utenfor bistandsbudsjettet.

NIF mener bistandsbudsjettet bør økes slik at målet om 1% av BNI til bistand ivaretas

Kap 144, post 70: Utvekslingsordninger

Ungdom utgjør en stadig økende andel av befolkningen i utviklingsland, men mangel på reelle muligheter for jobb og utdanning gjør tilværelsen veldig utfordrende for det store flertallet.

Norec sine ordninger bidrar til å gi ungdom i organisasjoner og institusjoner fra Norge og partnerland mulighet til å vokse, lære og utforske ideer og kompetanse gjennom gjensidig utveksling med likesinnede partnere. Utvekslingen gir verdifull læring og kompetanse som gjør at deltakerne kan være med å utvikle sivil samfunn i eget land. Utvekslingen bidrar i tillegg med økt kulturforståelse og økt global kompetanse i en verden hvor internasjonalt samarbeid og samhandling blir stadig viktigere.

I årets budsjettekst står det omtalt en ekstern prosjektgjennomgang av idrettens fredskorps (s.70): *En av konklusjonene var at instruktører og trenere fra det sørlige Afrika ble motivert for å kunne bidra i egne lokalsamfunn etter å ha vært på utveksling. Utvekslingen har gjort organisasjonene i stand til å nå ut til flere lokalsamfunn på en bedre måte. En annen konklusjon var at når utvekslingsdeltakere blir plassert i de samme lokalsamfunnene over flere år, integreres idrettsaktiviteten bedre i lokalsamfunnet.*

Dette viser idrettens rolle og betydning for lokalsamfunn og hvilket virkemiddel idretten kan være i å nå utviklingsmål og varig endring. Pandemien satte en stopper for reell utveksling i to år, nå må tildelingen opp på nivå med tiden før Covid-19. Vi trenger mer utveksling, i en verden som blir mer polarisert.

NIF mener derfor at denne budsjettposten bør økes med 50 millioner, tilbake til nivået i 2020 samt økning for å kompensere for lønns- og prisjustering.

Kap. 160, post 70 Helse

Ikke-smittsomme sykdommer har passert smittsomme sykdommer som hovedårsak til for tidlig død og står nå for over 60 prosent av alle dødsfall globalt. Det vil være mulig å forhindre de fleste av disse dødsfallene hvis risikofaktorene bekjempes. Ikke-smittsomme sykdommer er en av hovedårsakene til fattigdom og utgjør stor utfordring, både økonomisk og menneskelig.

For å nå bærekraftsmål nummer tre, god helse og livskvalitet, må arbeidet med å bekjempe ikke-smittsomme sykdommer intensiveres. Kuttet i statsbudsjettet til arbeid for å bedre den globale helsesituasjonen og til å bekjempe ikke-smittsomme sykdommer henger ikke sammen med strategien for bekjempelse av ikke-smittsomme sykdommer som ble lansert i 2019. Hvis vi skal nå målene i strategien må regjeringen bevilge ressurser til sivilsamfunnsorganisasjonene som allerede jobber med å

I statsbudsjettet står det: *Nedgangen i antall dødsfall går ikke like raskt som før, samtidig som livsstilssykdommer som overvekt og diabetes er på frammarsj.* Fysisk aktivitet er viktig for å forebygge ikke-smittsomme sykdommer. Forebygging er billig og fornuftig.

NIF ber om at kap.160.post 70 økes til tilsvarende nivå som saldert budsjett 2022.

Kap 170, post 70: Sivilt samfunn

Et sterkt og maktkritisk sivilt samfunn i sør er avgjørende for demokratiutvikling og for å øke respekten for menneskerettighetene, blant annet for kvinner, barn og andre sårbare grupper. Frivillige organisasjoner bidrar til skolering i demokrati, likestilling og styring i en rekke ulike sektorer og når bredt ut for relativt beskjedne midler. Idretten er en viktig del av et mangfoldig og rikt sivilsamfunn.

Sivilsamfunn har en avgjørende rolle i å nå de aller mest sårbare, og sikre at bærekraftsmålet: *Leaving no one behind* oppnås. Situasjonen med Covid-19 har gjort dette arbeidet enda vanskeligere, og sivilsamfunnet vil være en viktig aktør i å nå de mest sårbare også i en post-pandemi situasjon.

NIF mener derfor at støtten til sivilt samfunn bør minimum øke med 150 millioner for å justere for pris- og lønnsvekst.